

Poznavanje ekološko pridelane hrane med potrošniki in poseganje po njej

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Klara Skalicky, Eva Šorn, Karmen Šorn

Mentor:

Boštjan Štih, prof. bio. in kem.

Osnovna šola Hudinja

Celje, marec 2013

Poznavanje ekološko pridelane hrane med potrošniki in poseganje po njej

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Klara Skalicky, Eva Šorn, Karmen Šorn

Mentor:

Boštjan Štih, prof. bio. in kem.

Lektorica:

Petra Galič, prof. slov.

Osnovna šola Hudinja

Celje, marec 2013

Vsebina

Kazalo slik.....	3
Kazalo grafikonov	3
Povzetek.....	4
1 Uvod.....	5
1.1 Teoretske osnove	5
1.1.1 Kaj so ekološka živila?	5
1.1.2 Kako prepoznamo ekološka živila?	5
1.1.3 Blagovna znamka ne zagotavlja ekološkega statusa	6
1.1.4 Dostopnost ekoloških živil.....	7
1.2 Opis raziskovalnega problema	8
1.3 Hipoteze.....	8
1.4 Raziskovalne metode	9
1.4.1 Delo z viri	9
1.4.2 Pridobivanje informacij z anketo	9
1.4.3 Priprava pisnega poročila.....	10
2 Osrednji del.....	11
2.1 Predstavitev raziskovalnih rezultatov	11
2.1.1 Poseganje po ekološki prehrani	11
2.1.2 Razlogi, zakaj ne kupujemo ekološko pridelane hrane	12
2.1.3 Razlogi, zakaj posegamo po ekološko pridelani hrani	13
2.1.4 Prepoznavanje ekološko pridelane hrane	14
2.1.5 Načini povečanja porabe ekološko pridelane hrane	15
2.2 Diskusija	16
3 Zaključek	19
4 Viri in literatura.....	20
4.1 Literatura	20
4.2 Spletni naslovi.....	20
4.3 Viri slik.....	20
4.4 Ustni viri.....	20

Kazalo slik

Slika 1: Znak EU za ekološko kmetijstvo, ki je veljal do 1. julija 2010.	6
Slika 2: Nov logotip za ekološke proizvode EU, ki velja od 1. julija 2010 dalje. ⁴	6

Kazalo grafikonov

Grafikon 1: Kako pogosto vprašani posegajo po ekološki prehrani	11
Grafikon 2: Zakaj vprašani ne kupujejo ekološko pridelane hrane	12
Grafikon 3: Zakaj vprašani posegajo po ekološko pridelani hrani.....	13
Grafikon 4: Ali vprašani prepoznajo ekološko pridelano hrano	14
Grafikon 5: Kako bi lahko povečali porabo ekološko pridelane hrane.....	15

Povzetek

Cilj naše raziskovalne naloge je bil, da ugotovimo, kakšna je poraba in prepoznavanje ekološko pridelane hrane med potrošniki. Postavili smo več hipotez in s pomočjo teh sestavili anketni vprašalnik. Dela smo se lotili sistematično in ugotovili, da potrošniki slabo poznajo ekološko pridelano hrano in manj posegajo po njej. Glavna razloga sta višja cena in manjša dostopnost. Ugotovili smo tudi, da obstaja še precejšnje nezaupanje v pridelavo ekološko pridelane hrane. Poraba ekološko pridelane hrane bi se lahko povečala, če bi bila ta cenejša, bolj prepoznavna in dostopna.

1 Uvod

1.1 Teoretske osnove

Ponudba ekoloških živil na trgu je čedalje večja in zajema poleg sadja, zelenjave in mesa tudi, otroško hrano, pivo, jogurte, torte, slaščice, kruh, žita za zajtrk, pecivo, mesnine, sadne sokove, konzervirano sadje in zelenjavo, pripravljene obroke, kavo in čaj. V Evropi za ekološka živila prevladuje oznaka »bio«, ki smo jo uporabljali tudi v Sloveniji, vendar je danes zaradi bolj nadzorovane uporabe uradno sprejeta beseda za označevanje ekološko pridelane hrane »eko«. Skladno z zakonodajo pa imajo lahko ekološka živila poleg tega izraza še dodatne označbe, kot sta »biološko« in »bio«. Beseda »organsko« izhaja iz besede »organic«, vendar v slovenščini izraz glede na pomen ni primeren za označevanje ekoloških živil.¹ (Rot, 2011)

1.1.1 Kaj so ekološka živila?

Ekološka živila so celovita, saj so pridelana in predelana na naraven način, brez uporabe pesticidov, konzervansov, umetnih arom, barvil in gensko spremenjenih organizmov. Rastline rastejo na zdravih tleh, ki niso izčrpana zaradi intenzivne pridelave ter niso onesnažena s pesticidi in umetnimi gnojili. Pridelava in predelava poteka brez dodatkov kemičnih sestavin, ki uničijo večino vitaminov, mineralov in vsega ostalega, kar nam je narava namenila, da bi zadovoljila naše potrebe. Z izbiro ekoloških živil boste zaužili celovito živilo, ki vsebuje vse, kar potrebujete. Hkrati pa so ekološka živila tudi veliko polnejšega okusa kot konvencionalno pridelana.²

1.1.2 Kako prepoznamo ekološka živila?

Pri nakupu ekoloških živil je pomembno, da smo pozorni na oznake. Vsako ekološko živilo mora biti opremljeno s šifro organa, ki izdaja certifikate. Certifikat je uradni dokument, ki ga izda kontrolna organizacija. Z njim je potrjena skladnost pridelave, predelave, pakiranja, skladiščenja in transporta ekoloških pridelkov, živil in krmil z veljavnimi predpisi za ekološko kmetijstvo. V Sloveniji izda certifikat ena od organizacij, ki jih je pooblastilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, akreditirala pa jih je Slovenska akreditacija.

V Sloveniji pridelana in predelana ekološka živila morajo poleg šifre organa, ki je izdal certifikat, imeti tudi uradni državni znak. Znak EU je bil do 1. julija 2010 prostovoljen, po tem datumu pa je obvezen na vseh živilih, ki so bila pridelana in predelana v EU. Na živilih, ki prihajajo iz držav članic EU, mora biti naveden organ, ki je izdal certifikat, znak EU pa do 1.

¹ Rot, S. (2011). Ekološka živila. Prevezeto 6. 2. 2013 iz Zdrava prehrana: <http://www.nutris.org/prehrana/abc-prehrane/127-ekoloska-zivila.html>.

² Kaj so ekološka živila. (brez datuma). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Kalček: <http://www.kalcek.com/ekoloska-zivila.html>.

Julija 2010 prav tako ni obvezen. Na prevedeni informaciji je obvezno zapisati naziv tujega organa, ki je izdal certifikat. Pri uvozu živil iz držav, ki niso članice EU, je potrebna navedba organa, ki izdaja certifikate, iz države, članice EU, ki je izvedla kontrolo pri uvozu iz neevropskih držav. Kmetijskih pridelki in živila so lahko, poleg z uradno označbo 'ekološko', opremljeni tudi z drugimi zasebnimi blagovnimi znamkami, kot sta na primer Biodar in Demeter. Biodar je kolektivna znamka za živila, ki so pridelana ali predelana po standardih za ekološko kmetovanje Zveze združenj ekoloških kmetov Slovenije (ZZEKS). Je prva slovenska registrirana znamka za označevanje živil iz nadzorovane ekološke pridelave v skladu z mednarodnimi standardi in je usklajena z državnimi predpisi in zakonodajo EU. Pravila znamke Biodar so pri posameznih zahtevah celo strožja od državnih/evropskih. Eno pomembnejših določil je zahteva, da mora kmetija ekološko kmetovati na celotnem obratu. Demeter je mednarodna blagovna znamka živil, ki so pridelana in predelana v skladu z načeli biodinamičnega kmetijstva. Vključuje posebno pripravo obdelovalne zemlje in upoštevanje naravnih ciklov pri izbiri časa priprave zemlje, sajenja, pobiranja ...

1.1.3 Blagovna znamka ne zagotavlja ekološkega statusa

Mnoge blagovne znamke (Biotop, Natura, Natureta, Zdravo življenje, Kultura Narave, Eco+, Bio, Spar Vital ...), katerih ime nakazuje naravno, biološko, ekološko itd. pridelavo in predelavo, ne zagotavljajo ekološkega statusa. Zavajajoče so tudi naslednje trditve: "domač", "sonaravno", "ni bilo škropljeno", "naravno".³

Slika 1: Znak EU za ekološko kmetijstvo, ki je veljal do 1. julija 2010.⁴

Slika 2: Nov logotip za ekološke proizvode EU, ki velja od 1. julija 2010 dalje.⁴

³ Ekološka živila. (10. 1. 2010). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Zveza potrošnikov Slovenije: <http://www.zps.si/hrana-in-pijaca/oznacevanje-zivil/ekoloska-zivila-4.html?Itemid=413>.

⁴ Blagovne znamke v SLO in EU. (2012). Prevezeto 7. 2. 2013 iz Kmetijsko gospodarska zbornica Slovenije: <http://www.kgzs.si/gv/eko/blagovne-znamke-v-slo-in-eu.aspx>.

1.1.4 Dostopnost ekoloških živil

Čeprav je ekoloških živil na tržišču vedno več in je tudi ponudba vedno pestrejša, povpraševanje še vedno presega ponudbo. Temu primerno so visoke tudi cene, zato je pridelava, predelava in prodaja ekološke hrane donosen posel. Predstavljamo pravila ekološkega označevanja, pregledali smo ponudbo in ugotavljali, ali je označevanje ustrezno: mnogo izdelkov nosi oznake, ki so zavajajoče.

V zadnjih letih se je povpraševanje potrošnikov po ekoloških živilih opazno povečalo. Razlog za to je bodisi vedno večje zdravstveno in okoljevarstveno zavedanje bodisi zanimanje za zaščito živali. Ekološka pridelava živil tako po eni strani zadošča povpraševanju potrošnikov po ekoloških izdelkih, po drugi strani pa prispeva k varovanju okolja, dobremu počutju živali in razvoju podeželja. Ekološka živila kupujemo na tržnicah, v manjših posebnih trgovinah, v spletnih trgovinah ter tudi v velikih trgovskih centrih.⁵

⁵ Ekološka živila. (10. 1. 2010). Prezveto 6. 2. 2013 iz Zveza potrošnikov Slovenije: <http://www.zps.si/hrana-in-pijaca/oznacevanje-zivil/ekoloska-zivila-4.html?Itemid=413>.

1.2 Opis raziskovalnega problema

Zanimali so nas odgovori na naslednja vprašanja:

- Ali večina vprašanih posega po ekološko pridelani hrani?
- Kaj je najpogostejši razlog, da nekateri v prehrani ne uporabljajo ekološko pridelane hrane?
- Kaj je najpogostejši razlog, da v prehrani uporabljajo ekološko pridelano hrano?
- Ali vprašani prepoznajo ekološko pridelano hrano?
- Kako bi lahko povečali porabo ekološko pridelane hrane?

1.3 Hipoteze

Postavili smo naslednje hipoteze:

- Večina vprašanih redko posega po ekološko pridelani hrani.
- Najpogostejši razlog, da vprašani ne posegajo po ekološko pridelani hrani je, da je ta dražja.
- Vprašani, ki redno posegajo po ekološko pridelani hrani, kot najpogostejši razlog navajajo, da je le-ta bolj zdrava.
- Večina vprašanih ne prepozna ekološko pridelane hrane.
- Porabo ekološko pridelane hrane bi lahko povečali z nižjo ceno oz. večjo lokalno dostopnostjo.

1.4 Raziskovalne metode

1.4.1 Delo z viri

Najprej smo pregledali obstoječe vire v zvezi s problematiko, ki smo jo raziskovali. Poiskali smo potrebne informacije, na osnovi katerih smo kasneje postavili hipoteze. Veliko informacij smo prejeli s strani sorodnikov, ki se s pridelavo ekološke hrane ukvarjajo že dlje časa.

1.4.2 Pridobivanje informacij z anketo

Sestavili smo anketo in jo objavili na šolski spletni strani. Anketo smo objavili tudi na Facebooku. Izpolnilo jo je 346 anketirancev.

1. Starost:
 - a. Do 15 let
 - b. Nad 15 let
2. Kdo v vaši družini najpogosteje kupuje hrano?
 - a. Jaz
 - b. Starši
 - c. Brat in sestra
3. Ali veste, kaj je ekološko pridelana hrana?
 - a. Da
 - b. Ne
4. Ali kupujete tudi ekološko pridelano hrano?
 - a. Pogosto
 - b. Redko
 - c. Nikoli
5. Zakaj posegate po ekološko pridelani hrani?
 - a. Ker je bolj zdrava.
 - b. Ker je boljšega okusa.
 - c. Ker je danes »moderno«.
6. Zakaj ne uporabljate ekološko pridelane hrane?
 - a. Ker je predraga.
 - b. Ker je ne poznam.
 - c. Ker ne obiskujem ekološke tržnice.
 - d. Ker ni tako lepega videza.
 - e. Ker se prehitro pokvari.
 - f. Drugo.

7. Kako veste, da je hrana res ekološko pridelana?

8. Kateri dokument dokazuje, da je hrana ekološko pridelana?

- a. Certifikat SI-EKO001
- b. Certifikat ISO-2001
- c. Certifikat ISO-9001
- d. Certifikat ISO-14001
- e. Certifikat ISO-22000:2005
- f. Certifikat EU-EKO001
- g. Certifikat SI-EKO2012
- h. Ne vem

9. Ekološko pridelano hrano bi kupoval pogosteje, če ...

- a. bi bila cenejša.
- b. bi jo lahko kupoval v vseh prehrabnih trgovinah.
- c. bi jo bolje poznal.
- d. Drugo: _____

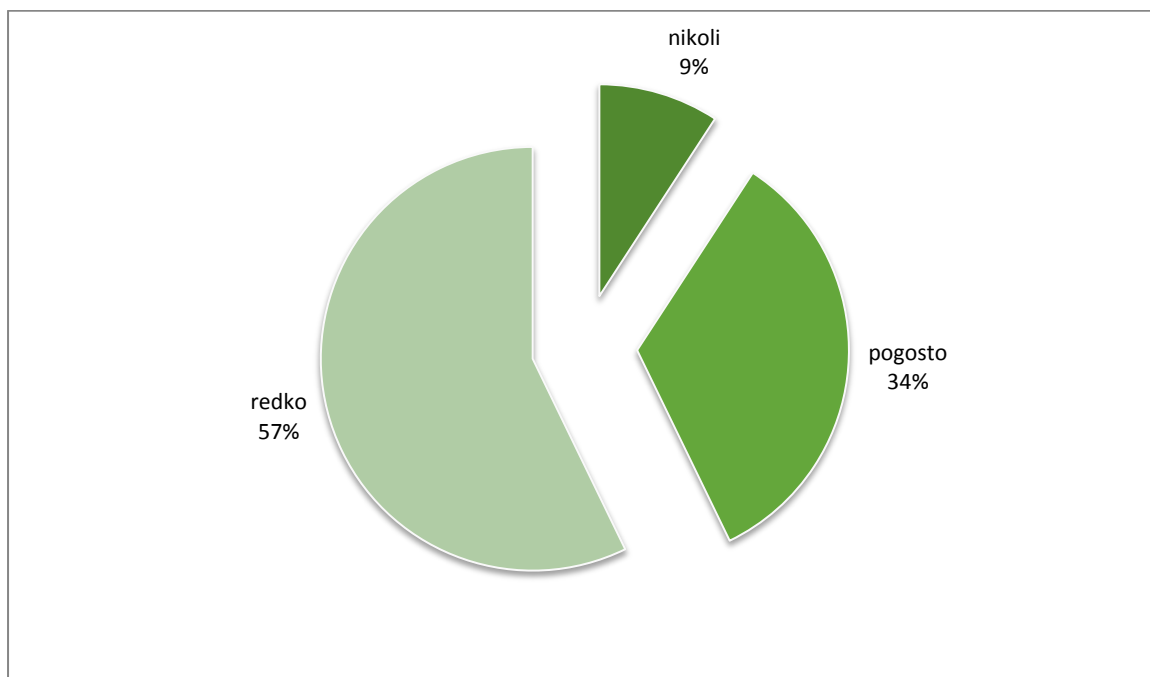
1.4.3 Priprava pisnega poročila

Podatke, ki smo jih pridobili z anketo, smo uredili s programom Excel 2010, s katerim smo narisali tudi vse grafikone. Končno poročilo je izdelano s programom Word 2010.

2 Osrednji del

2.1 Predstavitev raziskovalnih rezultatov

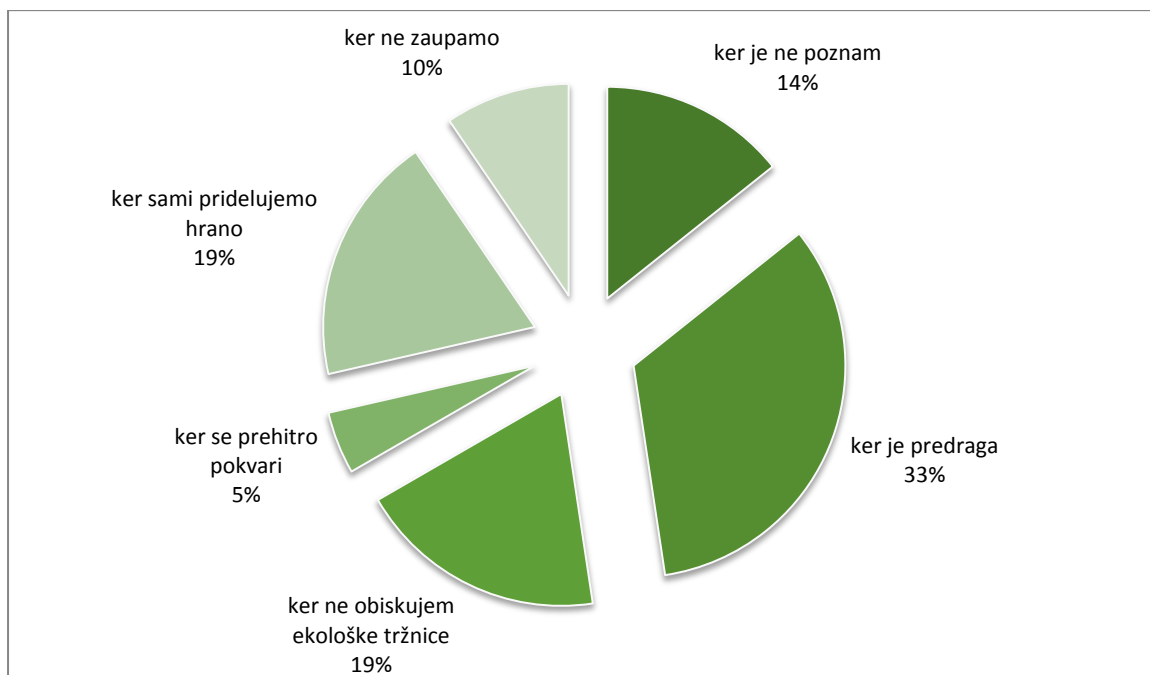
2.1.1 Poseganje po ekološki prehrani

Grafikon 1: Kako pogosto vprašani posegajo po ekološki prehrani

Iz Grafikona 1 je razvidno, da bolj ali manj redno po ekološki prehrani posega 34 % vprašanih, redkeje 57 %, sploh nikoli pa 9 % vprašanih.

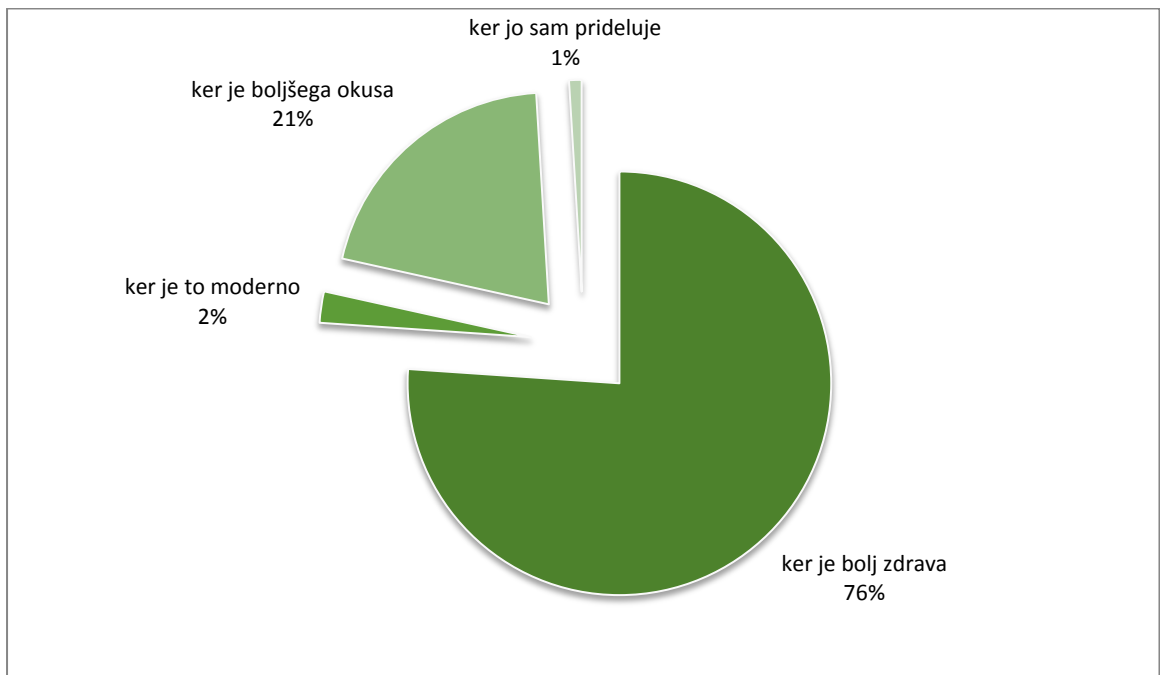
2.1.2 Razlogi, zakaj ne kupujemo ekološko pridelane hrane

Grafikon 2: Zakaj vprašani ne kupujejo ekološko pridelane hrane

Iz Grafikona 2 je razvidno, da 33 % vprašanih ekološko pridelane hrane ne kupuje, ker je predraga, 14 %, ker je ne poznajo, 19 %, ker ne obiskujejo ekološke tržnice, 5 %, ker se tovrstna hrana prehitro pokvari, 19 %, ker jo sami pridelujejo, 10 % pa zato, ker dvomijo, da je res ekološko pridelana.

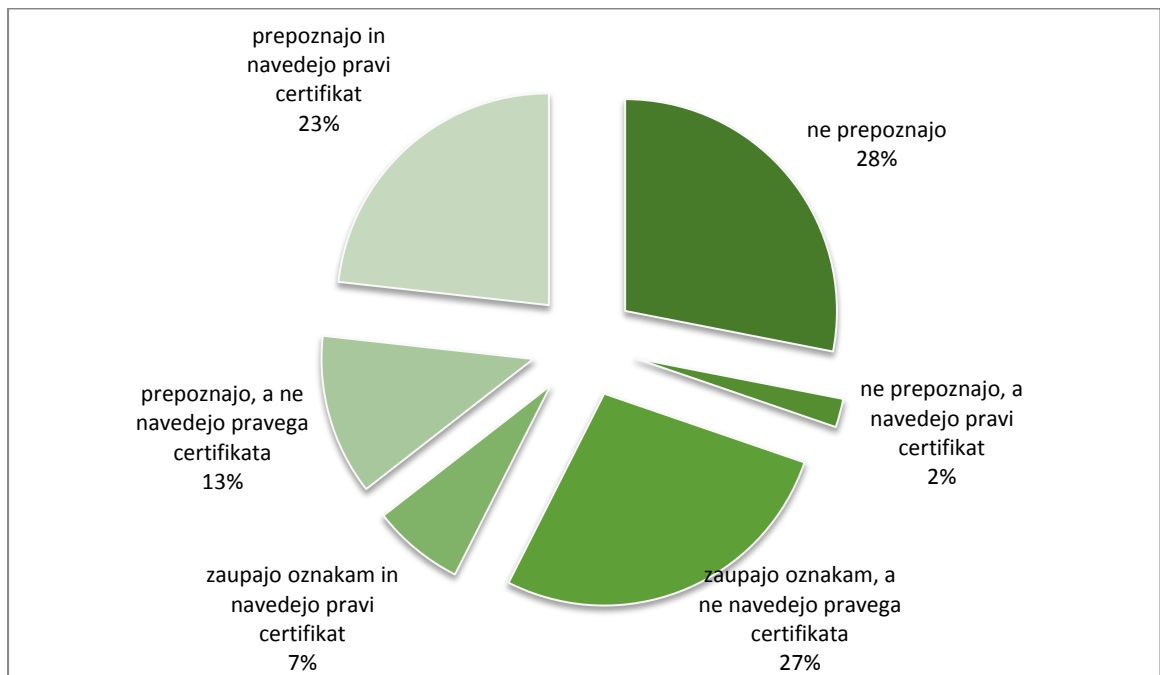
2.1.3 Razlogi, zakaj posegamo po ekološko pridelani hrani

Grafikon 3: Zakaj vprašani posegajo po ekološko pridelani hrani

Iz Grafikona 3 je razvidno, da 76 % vprašanih redno ali občasno kupujejo ekološko pridelano hrano, ker je bolj zdrava, 21 % ker je boljšega okusa, 2 %, ker je to bolj moderno in 1 % zato, ker jo sami pridelujejo.

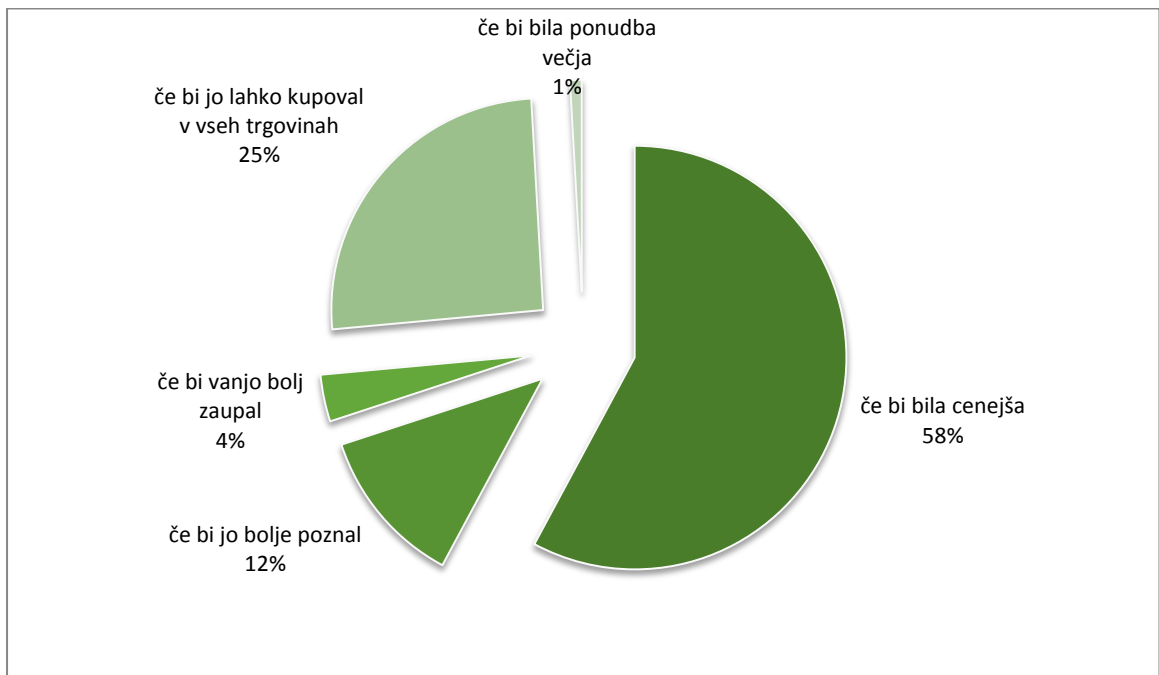
2.1.4 Prepoznavanje ekološko pridelane hrane

Grafikon 4: Ali vprašani prepoznajo ekološko pridelano hrano

Iz Grafikona 4 je razvidno, da 28 % vprašanih ne prepozna ekološko pridelane hrane, 2 % vprašanih sicer pozna certifikat, a ekološko pridelane hrane kljub temu ne prepoznajo. 34 % vprašanih zaupa oznakam na embalaži, od tega jih pravi certifikat pozna samo 7 %, 27 % pa ne. Iz odgovorov smo lahko sklepali, da 36 % vprašanih prepozna ekološko pridelano hrano, od tega jih 23 % pozna tudi pravi certifikat.

2.1.5 Načini povečanja porabe ekološko pridelane hrane

Grafikon 5: Kako bi lahko povečali porabo ekološko pridelane hrane

Iz Grafikona 5 je razvidno, da 58 % vprašanih meni, da bi lahko povečali uporabo ekološko pridelane hrane tako, da bi bila cenejša, 25 %, da bi jo lahko kupovali v vseh trgovinah, 12 %, če bi jo bolje poznali, 4 %, če bi bili prepričani v njeno pridelavo in 1%, če bi bila ponudba večja.

2.2 Diskusija

Zemlje nismo podedovali od naših očetov, sposodili smo si jo od naših otrok (Lester Brown). Otroci so zaradi rasti in razvoja toliko bolj dojemljivi za vplive iz okolja, bolj so občutljivi na pomanjkanje pomembnih snovi in na strupe. Z nakupi odločamo, kateri izdelki bodo na policah trgovin v prihodnosti v prodajo ponujeni našim otrokom (zakon ponudbe in povpraševanja). Hkrati pa že danes odločamo, kaj jedo naši otroci: ali polnovredno hrano ali osiromašeno in zastrupljeno hrano. Preprosto dejstvo je, da so ekološko pridelana živila boljšega okusa. Bogata prst rodi bogate plodove, ki so tudi pod mikroskopom videti čisto drugače kot mrtva hrana: kristali so močni, razvejani in jasno strukturirani. Močna, živa hrana pa, razumljivo, bistveno drugače vpliva na naše telo, ko jo zaužijemo.⁶

V naši raziskovalni nalogi smo postavili pet hipotez. V prvi smo napovedali, da večina vprašanih redko posega po ekološko pridelani hrani. Kot je razvidno iz Grafikona 1, lahko to hipotezo potrdimo, saj je 57 % vprašanih odgovorilo, da redko, 9 % pa sploh ne posega po ekološko pridelani hrani. Po podatkih Zveze potrošnikov Slovenije se je v zadnjih letih povpraševanje potrošnikov po ekoloških živilih opazno povečalo. Razlog za to je bodisi vedno večje zdravstveno in okoljevarstveno zavedanje bodisi zanimanje za zaščito živali. Ekološka pridelava živil tako po eni strani zadošča povpraševanju potrošnikov po ekoloških izdelkih, po drugi strani pa prispeva k varovanju okolja, dobremu počutju živali in razvoju podeželja.⁷

V drugi hipotezi smo napovedali, da je najpogostejši razlog, da vprašani ne kupujejo ekološko pridelane hrane ta, da je le-ta dražja. To hipotezo lahko potrdimo, saj, kot je razvidno iz Grafikona 2 je tako odgovorilo 33 % vprašanih. Kot pogost razlog pa navajajo tudi, da ne obiskujejo ekološke tržnice, nepoznavanje te hrane oz. da hrano pridelujejo sami. Po podatkih Zveze potrošnikov Slovenije je ekoloških živil na tržišču vedno več in tudi ponudba je vedno pestrejša, povpraševanje še vedno presega ponudbo. Temu primerno so visoke tudi cene, zato je pridelava, predelava in prodaja ekološke hrane donosen posel. Ekološka živila kupujemo na tržnicah, v manjših posebnih trgovinah, v spletnih trgovinah ter tudi v velikih trgovskih centrih.⁷ Po drugi strani pa pridelovalci menijo, da se cena ekološko pridelane hrane v primerjavi s konvencionalno ali integrirano pridelano hrano ne razlikuje preveč, ker je tudi pomembno, kje ekološko pridelano hrano kupimo (v trgovini ali pri kmetu) in od koga jo kupimo (če kupiš ekološko pridelano hrano direktno pri pridelovalcu, torej kmetu, je cena

⁶ Kaj so ekološka živila. (brez datuma). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Kalček: <http://www.kalcek.com/ekoloska-zivila.html>.

⁷ Ekološka živila. (10. 1. 2010). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Zveza potrošnikov Slovenije: <http://www.zps.si/hrana-in-pijaca/oznacevanje-zivil/ekoloska-zivila-4.html?Itemid=413>

ista, kot če kupiš konvencionalno pridelano hrano v trgovini. Cena ekološko pridelane hrane je v trgovini višja od cene ekološko pridelane hrane pri kmetu.⁸

Tretja hipoteza pravi, da tisti, ki posegajo po ekološki pridelani hrani, kot najpogostejši razlog navajajo, da je ta bolj zdrava. Tudi to hipotezo lahko potrdimo, saj, kot je razvidno iz Grafikona 3, je tako odgovorilo kar 76 % vprašanih, pogosto pa so navajali tudi, da zato, ker je boljšega okusa. Po podatkih Zveze potrošnikov Slovenije ekološke rastline navadno rastejo na mineralno bogatejših tleh, zato taka hrana ne vsebuje škodljivih pesticidov in ostankov gnojil, prav tako pa ima tudi večjo prehransko vrednost. Ekološki pridelki vsebujejo izrazito manj sestavin, ki zmanjšujejo vrednost živil (pesticidi, nitrati), glede patogenih mikroorganizmov so prav tako varni kot konvencionalni pridelki, vsebnost vitaminov je običajno večja, običajno dobijo boljše ocene za okus, vsebujejo več sekundarnih rastlinskih sestavin, ki krepijo zdravje. V ekološkem mleku in mesu je lahko več vitaminov, ki so topni v maščobi, in koristnih polinenasičenih maščobnih kislin.⁹

Četrta hipoteza pravi, da večina vprašanih ne prepozna ekološko pridelane hrane. Po temeljiti analizi odgovorov smo sklepali, da ekološko prehrano prepoznajo tisti, ki vedo, na katere oznake na embalaži morajo biti pozorni, ni pa nujno, da vedo, kateri certifikat morajo proizvajalci pridobiti. Takih je bilo 36 %, zato lahko tudi to hipotezo potrdimo. Po podatkih Zveze potrošnikov Slovenije blagovna znamka ne zagotavlja ekološkega statusa. Mnoge blagovne znamke (Biotop, Natura, Natureta, Zdravo življenje, Kultura Narave, Eco+, Bio, Spar Vital ...), katerih ime nakazuje naravno, biološko, ekološko, itd. pridelavo in predelavo, ne zagotavljajo ekološkega statusa. Zavajajoče so tudi naslednje trditve: "domač", "sonaravno", "ni bilo škropljeno", "naravno".⁸ Če človek ne zaupa, da je ekološko pridelana hrana res ekološka, je najbolje, da kupuje osebno pri kmetu, ki ima za dokazilo certifikat, kjer ne bo kupil samo kvalitetne hrane, pač pa bo tudi privarčeval, se kaj novega naučil, šel v naravo...⁸

V zadnji hipotezi smo napovedali, da bi lahko porabo ekološko pridelane hrane povečali z nižjo ceno oz. večjo lokalno dostopnostjo. Kot je razvidno iz Grafikona 5, 58 % vprašanih meni, da bi se poraba povečala, če bi bila ekološko pridelana hrana cenejša, in 26 %, če bi jo lahko kupovali v vseh trgovinah. Zaradi tega lahko to hipotezo potrdimo.

Po navedbah pridelovalca, dostopnost ni problem, ampak je problem v sistemu distribucije in pomanjkanju informacij. Ekoloških kmetij je veliko in pridelajo dovolj hrane, da jo lahko prodajo, vendar ljudje ne vedo, kako priti z njimi v kontakt. Primer je Ekokmetija Habjan, kjer imajo dovolj zelenjave, da bi oskrbovali kar nekaj gospodinjstev čez celo leto, vendar, ker

⁸ Simona Šorn, Borut Habjan – Ekokmetija Habjan

⁹ Ekološka živila. (10. 1. 2010). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Zveza potrošnikov Slovenije: <http://www.zps.si/hrana-in-pijaca/oznacevanje-zivil/ekoloska-zivila-4.html?Itemid=413>

ljudje ne vedo zanje, pri njih ne kupujejo. Ta problem zdaj rešujejo razna društva, katera delujejo v okviru kmetijske dejavnosti, ki povezujejo ekološke kmetije s posameznimi gospodinjstvi, da jih oskrbujejo s košaricami (v košarici je od 2 do 5 kg ekološko pridelane zelenjave - paradižnik, paprika, feferoni, bučke, fižol, ... - ali sadja v vrednosti 15€). Čimveč ljudi bi morali košaricah obvestiti, saj bi imeli od tega vsi korist.¹⁰

¹⁰ Simona Šorn, Borut Habjan – Ekokmetija Habjan

3 Zaključek

V naši raziskovalni nalogi smo raziskovali odnos potrošnikov do ekološko pridelane hrane. Spoznali smo marsikaj novega. Nekaj težav smo imeli pri oblikovanju anketnega vprašalnika, saj smo želeli dobiti čim bolj jasne odgovore, ki ne bi dopuščali dvomov. Spoznali smo nekaj novih metod in tehnik. Upamo, da bodo rezultati naše naloge pripomogli k večji prepoznavnosti in večji dostopnosti ekološko pridelane hrane.

4 Viri in literatura

4.1 Literatura

- Hrustelj Majcen, M., Vrečko, K., & Paulin, J. (2001). Ekološki pridelki in ekološka živila. Ljubljana: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

4.2 Spletni naslovi

- Ekološka živila. (10. 1. 2010). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Zveza potrošnikov Slovenije:
<http://www.zps.si/hrana-in-pijaca/oznacevanje-zivil/ekoloska-zivila-4.html?Itemid=413>
- Ekološka pridelava. (brez datuma). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Ministrstvo RS za kmetijstvo in okolje:
http://www.mko.gov.si/si/delovna_podrocja/promocija_lokalne_hrane/lokalno_pridelana_zelenjava/nacini_pridelave/
- Kaj so ekološka živila. (brez datuma). Prevezeto 6. 2. 2013 iz Kalček:
<http://www.kalcek.com/ekoloska-zivila.html>
- Rot, S. (brez datuma). Ekološka živila. Prevezeto 6. 2. 2013 iz Zdrava prehrana:
<http://www.nutris.org/prehrana/abc-prehrane/127-ekoloska-zivila.html>

4.3 Viri slik

- Blagovne znamke v SLO in EU. (2012). Prevezeto 7. 2. 2013 iz Kmetijsko gospodarska zbornica Slovenije: <http://www.kgzs.si/gv/eko/blagovne-znamke-v-slo-in-eu.aspx>

4.4 Ustni viri

- Simona Šorn, Borut Habjan – Ekokmetija Habjan, Zagrad 104, 3000 Celje